

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

KAPITOLA 8

EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

8 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

8.1 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI

EUROSYSTEM

NBS je od 1. januára 2009 spolu s ECB a národnými centrálnymi bankami členských štátov EÚ, ktoré prijali spoločnú menu euro, súčasťou Eurosystemu. Guvernér NBS je z titulu svojej funkcie členom Rady guvernérov, najvyššieho menovopolitického orgánu zodpovedného najmä za výkon menovej politiky krajín eurozóny. Zároveň je členom Generálnej rady, dočasného rozhodovacieho orgánu, ktorý bude existovať dovtedy, kým všetky členské štáty EÚ neprijmú spoločnú menu. Guvernér NBS sa v priebehu roku 2012 zúčastnil 23 zasadnutí Rady guvernérov a 4 zasadnutí Generálnej rady.

Rozhodovacie orgány ECB sa pri výkone svojich úloh obracajú na výbory Eurosystemu/Európskeho systému centrálnych bánk, ktoré sú zriadené pre všetky základné oblasti pôsobnosti centrálnych bánk. Na práci výborov a ich pracovných skupín sa počas roka 2012 priamo podieľalo viac ako 80 zástupcov NBS. Participácia odborných útvarov NBS na úlohách Eurosystemu predstavuje významnú časť aktivít banky.

EURÓPSKA ÚNIA

Guvernér NBS sa zúčastnil pravidelných neformálnych zasadnutí Rady ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ (ECOFIN), ktoré sa uskutočnili v predsedajúcich krajinách Rady EÚ – v marci 2012 v Kodani a v septembri 2012 v Nikózii. Zamestnanci NBS sa zapojili do práce výborov, podvýborov a pracovných skupín Európskej komisie aj Rady Európskej únie.

8.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND (MMF) A SVETOVÁ BANKA (SB)

Hlavnými udalosťami brettonwoodských inštitúcií boli v roku 2012 aprílové jarné zasadnutia MMF a SB vo Washingtone a októbrové výročné zasadnutia MMF a SB v Tokiu, na ktorých sa zúčastnil guvernér NBS vo funkcii guvernéra MMF za SR.

V júli 2012 guvernér NBS a minister financií SR podpísali za Slovenskú republiku Dohodu o stredo- a východoeurópskej konštituícii v rámci MMF na roky 2012 – 2022. Na základe tejto dohody Slovenská republika hlasovala za rakúskeho kandidáta na funkciu výkonného riaditeľa MMF, ktorý bude zastupovať členské krajiny novovzniknutej konštituencie vo Výkonnej rade MMF do roku 2014. Na základe podpísanej dohody bola Slovenskej republike v konštituícii pridelená pozícia senior poradcu.

V roku 2012 sa zvýšila angažovanosť SR voči MMF. K 31. decembru 2012 poskytla SR zdroje prostredníctvom Finančného transakčného plánu (FTP) v celkovej výške 123,5 mil. SDR a prostredníctvom bilaterálnej dohody medzi SR a MMF v celkovej výške 53,9 mil. SDR.

V máji 2012 sa v SR uskutočnila pravidelná misia MMF v rámci konzultácií podľa čl. IV Dohody o MMF k hospodárskym politikám SR. Okrem toho uskutočnil MMF v júli 2012 aj konzultácie k otázkam menovej a devízovej politiky eurozóny, ktorá je spoločná pre všetky krajiny eurozóny. V decembri 2012 prebehli konzultácie s MMF v rámci tzv. staff visit MMF.

V decembri 2012 prispela SR sumou 1,3 mil. € na program MMF na zníženie chudoby a podporu rastu z prostriedkov, ktoré SR získala z dodatočného výnosu z predaja zlata MMF.

V roku 2012 poskytla SR príspevok Medzinárodnému združeniu pre rozvoj (IDA) vo výške 820 tis. € a Iniciatíve pre mnohostranné odpustenie dlhov (MDRI) vo výške 60 tis. € na základe záväzku v rámci pristúpenia SR k 16. doplneniu zdrojov IDA a financovaniu MDRI.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V roku 2012 zástupcovia NBS prerokovali s delegáciou OECD v rámci štruktúrálnej a politickej misie na Slovensku otázky spojené s verejnými financiami. NBS participovala na príprave správy OECD o Slovensku, ktorá bola hodnotená vo

Výbore pre ekonomické prehľady OECD 22. októbra 2012 a ktorá bola prezentovaná počas návštevy generálneho tajomníka OECD Angela Gurríu na Slovensku 6. decembra 2012.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBOR)

V máji 2012 sa v Londýne na svojom 21. výročnom zasadnutí stretla Rada guvernérov Európskej banky pre obnovu a rozvoj. Členmi delegácie za SR boli aj zástupcovia NBS, na čele s guvernérom. Dôležitým bodom programu bola voľba nového prezidenta EBOR na ďalšie štvorročné obdobie. Novým prezidentom EBOR sa stal Suma Chakrabarti z Veľkej Británie, ktorý nastúpil do funkcie 3. júla 2012. Na zasadnutí bola schválená správa audítora a alokácia čistého príjmu, v rámci ktorej boli vyčlenené prostriedky vo výške 1 mld. € do Špeciálneho investičného fondu pre južné a východné Stredomorie.

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE (BIS)

V roku 2012 sa uskutočnilo päť pravidelných zasadnutí guvernérov členských centrálnych bánk BIS v Bazileji, na ktorých NBS zastupuje guvernéra. Diskutované témy úzko súviseli s aktuálnymi problémami, ktoré priniesla finančná kríza: program nákupu dlhopisov centrálnymi bankami a jeho účinnosť, význam financií v politike centrálnych bánk, reforma trhu s OTC derivátmi, nedostatok kolaterálu a jeho dopad na obchodovanie centrálnych bánk, rozsah a globálnosť finančného systému.

Valné zhromaždenie BIS sa konalo v júni 2012 v Bazileji. Za NBS sa ho zúčastnil guvernéra a člen Bankovej rady NBS pre operácie na finančných trhoch. Hlavným programom 82. výročného zasadnutia BIS bolo schválenie jej hospodárskeho výsledku a rozdelenie zisku a dividendy.

8.3 MEDZINÁRODNÁ ČINNOSŤ NBS V OBLASTI DOHĽADU

Rok 2012 bol druhým rokom fungovania novej architektúry dohľadu na európskej úrovni, ktorý vznikol 1. januára 2011, a to dohľadu na makroúrovni (ESRB) a dohľadu na mikroúrovni (EBA, EIOPA, ESMA).

V roku 2012 zasadala Generálna rada **Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB)** štyrikrát, za účasti guvernéra NBS a výkonného riaditeľa Útvary dohľadu nad finančným trhom.

Na zasadnutiach sa prerokovali najmä hlavné systémové riziká pre európsky finančný systém. Na základe hodnotenia systémových rizík prijala Generálna rada ESRB v roku 2012 dve odporúčania (k bankovému financovaniu, ktoré sa zaoberá najmä zaťaženosťou aktív a odporúčanie k podielovým fondom peňažného trhu) a rozhodla o zverejnení dvoch odporúčaní prijatých v roku 2011 (odporúčanie o financovaní úverových inštitúcií v amerických dolároch a odporúčanie o makroprudenciálnom mandáte vnútroštátnych orgánov). NBS, ako adresát odporúčaní, zaslala ESRB správu o plnení týchto odporúčaní.

Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) sa v roku 2012 prostredníctvom svojich výborov, pri ktorých boli zriadené pracovné skupiny, na práci ktorých sa podieľali aj zástupcovia NBS, zaoberal koordináciou dohľadov nad bankami vrátane podpory kolégií vytváraných v rámci bankových skupín, ako aj pri vytváraní spoločných štandardov a postupov pre dohľad, plnil mandát v oblasti finančných inovácií a ochrane spotrebiteľa. Prostredníctvom hodnotiaceho výboru hodnotil stupeň konvergence dosiahnutej členskými štátmi EBA v oblasti implementácie spoločných štandardov a postupov dohľadu.

V roku 2012 sa NBS zapájala do činnosti **Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA)**, a to najmä prostredníctvom reprezentantov v jeho pracovných skupinách a výboroch, a taktiež prostredníctvom návrhov a pripomienok k dokumentom vypracovaným EIOPA, týkajúcich sa regulácie a fungovania finančného trhu v oblasti poisťovníctva, finančného sprostredkovania a dôchodkového sektora. NBS počas roka v plnej miere využívala svoju právomoc jednotlivé dokumenty odsúhlasiť, resp. neodsúhlasiť, a to prostredníctvom hlasovaní na stretnutiach tzv. Board of Supervisors, resp. prostredníctvom písomného schvalovacieho procesu tzv. „written approval“. V roku 2012 sa NBS podieľala najmä na vypracovaní návrhov technických štandardov a odporúčaní k smernici Solventnosť II a na vypracovaní návrhu na revíziu smernice IORP s cieľom zmodernizovať európsky právny rámec podnikania dôchodkových spoločností (III. dôchodkový pilier).

NBS sa podieľa aj na práci jednotlivých výborov **Európskeho orgánu pre cenné papiere a trhy**

(ESMA), najmä pri formulácii príslušných regulačných politík v oblasti trhu cenných papierov, ako aj pri príprave regulačných technických štandardov, usmernení a odporúčaní. Počas roka 2012 išlo predovšetkým o návrhy regulačných technických štandardov k smernici AIFMD, prípravu viacerých usmernení v oblasti UCITS fondov, ako aj prípravu delegovaných nariadení k revidovanej prospektovej smernici.

Súčasťou činnosti NBS v medzinárodnej oblasti je aj spolupráca s dohľadmi z iných krajín, a to najmä s dohľadmi materských bánk alebo poisťovní, ktorých dcérske banky alebo poisťovne majú sídlo na území Slovenskej republiky. Spolupráca dohľadov prebiehala v roku 2012 tak na bilaterálnej, ako aj na multilaterálnej úrovni, najmä v rámci kolégií dohľadov pre jednotlivé bankové alebo poisťovacie skupiny.

8.4 ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

NBS bola v roku 2012 zapojená ako jedna z 21 partnerských centrálnych bánk ESCB a Eurozóny do programu technickej pomoci pre Narodna banka Srbije (Národnú banku Srbska). Program bol schválený Radou guvernérov ECB v decembri 2010 a jeho realizácia sa začala v roku 2011. NBS v priebehu dvoch rokov pracovala s Narodna banka Srbije na zostavení manuálov k dohľadu nad poisťovníctvom a k dohľadu nad penzijnými fondmi, čo bolo spojené aj s priebežnými konzultáciami a niekoľkými misiami. Treťou oblasťou technickej pomoci bola agenda aproximácie legislatívy EÚ. NBS poskytla rozsiahlu prezentáciu najdôležitejších úloh a podelila sa s konkrétnymi skúsenosťami s transpozíciou nariadení a s tým spojenými organizačnými opatreniami. Vzhľadom na úsporu v plánovaných nákladoch bol na žiadosť Narodna banka Srbije program predĺžený takmer o rok, t. j. do 31. decembra 2013 a rozšírený o ďalšie oblasti technickej pomoci.

V roku 2012 sa NBS zapojila spolu s ďalšími 11 partnerskými centrálnymi bankami ESCB a Eurozóny do programu technickej pomoci pre Народна банка на Република Македонија (Národnú banku Macedónskej republiky), ktorého cieľom je porovnať jej aktivity v jednotlivých oblastiach so štandardmi EÚ a stanoviť referenčné body/úrovne, ktoré potrebuje do-

siahnuť v týchto oblastiach k dátumu členstva Macedónska v EÚ. NBS je v tomto programe zodpovedná za oblasť riadenia rizika, vydávania publikácií a budovania knižnice a archívu centrálnej banky.

Tradičným prijímateľom technickej pomoci NBS bola Національний банк України (Národná banka Ukrajiny). V roku 2012 sa uskutočnili dve odborné podujatia v Bratislave na tému ekonomického výskumu a štatistického vykazovania platobnej bilancie centrálnou bankou a jedno podujatie v Kyjeve na tému účtovania a výkazníctva podľa európskych štandardov.

V roku 2012 pokračovala spolupráca aj s Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь (Národnou bankou Bieloruskej republiky). NBS usporiadala odborný seminár zameraný na fungovanie platobného systému Slovenska. Experti NBS poskytli odborné prednášky na vzdelávacích podujatiach v Bielorusku na tému prípravy a realizácie menovej politiky, korporátnej kultúry v centrálnej banke, ako aj na tému DSGE modelu.

V rámci twinningového projektu prezentovala NBS zástupcom Narodowy Bank Polski (Národnej banky Poľska) najdôležitejšie aspekty prechodu na hotovostné euro s dôrazom na prípravu nového a novelizáciu existujúceho právneho rámca, výber národných strán euromincí, kvantifikáciu potrebného množstva eurobankoviek a euromincí a zmluvu s Eurosystemom o dodávke eurobankoviek. Súčasťou prezentácie boli aj informácie o transporte a logistike eurovej hotovosti v rámci NBS, interakcii logistiky medzi NBS a jej klientmi – najmä v oblasti predzásobenia a druhotného predzásobenia, ako aj informácie o postupnom sťahovaní slovenských korún z obehu. Ďalším okruhom boli praktické aspekty spoločnej meny a dopad na právny rámec a povinnosti v oblasti poskytovania pokladničných služieb a implementáciu politík, ktoré vyplývajú z rozhodnutí Rady guvernérov ECB.

V rámci nástroja Európskej komisie na technickú pomoc a výmenu informácií (TAIEX) sa v júni 2012 uskutočnila študijná návšteva zamestnancov centrálnych bánk Macedónska a Čiernej Hory v NBS, ktorá bola zameraná na oblasť rozpoznania falzifikátov a ochrany eura pred falšovaním.